

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом

Затверджено
на засіданні кафедри соціального забезпечення
та управління персоналом
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31.08. 2022 р.)

в. о. завідувача кафедри **Наталія ШЕГИНСЬКА**

Силабус з навчальної дисципліни
«Соціальна психологія»,
що викладається в межах ОПП «Соціальне забезпечення»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»

Львів 2022

Назва курсу	Соціальна психологія
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. проспект Свободи, 18, вул. Менцинського, 8
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра соціального забезпечення та управління персоналом
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 – Соціальна робота; 232 – Соціальне забезпечення
Викладачі курсу	Кліпкова Оксана Ігорівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом
Контактна інформація викладачів	oksana.klipkova@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Zoom та телеграм. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача
Сторінка курсу	
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Соціальна психологія» є обов'язковою дисципліною з спеціальності 232 – «Соціальне забезпечення» для освітньої-професійної програми Бакалавра, яка викладається в 1 (першому) семестрі в обсязі 4 (чотирьох) кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання та вміння про основні положення соціально-психологічної науки при вирішенні професійних завдань, соціально-значущі проблеми та процеси, теорії соціальної психології, соціологічні методи дослідження для вивчення актуальних соціальних проблем, ідентифікації потреб та інтересів соціальних груп.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни є формування у студентів здатностей оцінювати власні пізнавальні процеси, психологічні стани та почуття з метою забезпечення ефективної і безпечної діяльності; організувати власну діяльність як складову колективної діяльності; здійснювати психологічний аналіз складних ситуацій взаємодії «особистість-суспільство», «особистість-соціальна група», «особистість-особистість»; використовувати знання, поглиблювати їх та розвивати критичне мислення; рефлексувати особисті знання

<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Єфімова Н.С. Соціальна психологія. 2015. URL: https://stud.com.ua/25078/psihologiya/sotsialna_psihologiya 2. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С. Б. Соціальна психологія: навчальний посібник. Київ: НАВС, 2020. 3. Волянук Н. Ю., Ложкін Г. В., Винославська О. В. та ін. Соціальна психологія : навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Большакова А.М. Соціальна психологія: Конспект лекцій. Харків : ХДАК, 2017. 55 с. 5. Зубіашвілі І. К., Лавренко О. В. Соціальна рефлексія як основа механізму економічної соціалізації особистості. <i>Організаційна психологія. Економічна психологія.</i> № 2 (26). 2022. 39-47. 6. Карамушка Л. М, Особливості психічного здоров'я персоналу освітніх та наукових організацій в умовах війни. <i>Організаційна психологія. Економічна психологія</i> 1 (25) (2022): 62-74. 7. Москаленко В. Психологія соціального впливу. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 448 с. 8. Обухова Н. Емоційна свідомість суб'єктів аудіовізуальної медіакультури в різних стилях міжособистісної взаємодії / Наукові студії із соціальної та політичної психології. 2019. Вип. 44 (47) С. 135 -142. 9. Плахтій Т. Методика колективної діяльності в динамічній мережі (26 січня 2022). Доступно на SSRN: https://ssrn.com/abstract=4018507 або http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4018507 10. Субашкевич І. Р., Шпагіна А. Д. Дослідження соціально-психологічних настроїв українців у період війни. <i>Вчені записки ТНУ імені ВІ Вернадського. Серія: Психологія.</i> № 33 (72). 2022. С. 2. 11. Хараджи М., Пінчук Н. Гармонізація міжособистісних стосунків у жіночому колективі." <i>Перспективи та інновації науки</i> 8 (13) (2022). 12. Чуніхіна С. Л. Здобутки і перспективи розвитку соціальної та політичної психології в Україні: досвід інституту соціальної та політичної психології НАПН України. <i>Вісник Національної академії педагогічних наук України</i> 4.1 (2022).С. 42-53. 13. Конфліктологія : конспект лекцій для студентів усіх спеціальностей / уклад. Н. М. Атаманчук. Полтава : Нац. ун-т імені Юрія Кондратюка, 2021. 106 с. 14. Богданова А. С. Соціальна характеристика сімейних конфліктів. <i>Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях</i> (2021): 440. 15. Власенко І. А. Психологічні практики розвитку конфліктологічної компетентності особистості. <i>Габітус</i> 26 (2021): 58-64. 16. Просяник О. П. Зима О. Г. Системна типологізація концепції соціального конфлікту. Вчені записки Таврійського нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2021. Т. 32 (71). № 1. Ч. 3. С. 161-167. 17. Толстова М. Соціальна стабільність та соціальні конфлікти у вимірі національної безпеки. <i>Проблеми охорони праці, промислової та цивільної безпеки</i> (2021). С. 97-103.
--	---

Тривалість курсу	120 год.
Обсяг курсу	64 годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 32 години практичних занять та 56 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Загальні компетентності (ЗК): ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності. ЗК 10. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 13. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК 14. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 16. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо Спеціальні компетентності (СК) СК 3. Здатність консультувати з питань соціального забезпечення різним групам населення, що опинилися у складних життєвих обставинах; СК 13. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності; СК 14. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері; Програмні результати навчання (ПРН): ПРН 2 Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення; ПРН 20 Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.
Ключові слова	Соціальна психологія, соціалізація особистості, міжгрупове спілкування
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Див. схему курсу
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру
Пререквізити	-
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, проектно-орієнтоване навчання, дискусія, моделювання, виконання письмових завдань.
Необхідне обладнання	Комп'ютери, мультимедійні пристрої
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: -активність на практичному занятті: 25 % остаточної оцінки – 25 балів; -усний виступ з промовою, участь у дебатах: 25 % остаточної оцінки – 12 балів; -підготовка есе на задану тему: 26 % остаточної оцінки – 13 балів. -іспит 50 балів Підсумкова максимальна кількість балів 100 балів Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів

	<p>письмових робіт (есе, конспект доповіді ...).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять та активність у аудиторії є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на за виконання письмових робіт, виступах із промовами, участі у дебатах та ін. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<p>Питання на іспит</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення та становлення соціальної психології як галузі знань. 2. Предмет та об'єкт соціальної психології. 3. Напрями та завдання соціальної психології. 4. Структура та функції соціальної психології 5. Методи соціальної психології та особливості їх використання. 6. Феномен соціальної психіки, її структура та функції. 7. Принципи класифікації соціально-психологічних явищ. 8. Поняття і види соціальних відносин. 9. Сімейні, групові, економічні, політичні та національні відносини. 10. Соціальні ролі, їх види. 11. Вплив культури на прояв статевих ролей. Культурна компетентність особистості 12. Рольовий репертуар особистості та фахівця у сфері практичної психології. Рольова компетентність. Соціальний статус. 13. Комунікативна сторона спілкування. Види та форми спілкування як комунікативної діяльності у сфері практичної психології. 14. Спілкування в системі міжособистісних і суспільних відносин. Його структура та функції у сфері практичної психології. 15. Комунікативні бар'єри у спілкуванні. Стратегії спілкування. 16. Комунікативна компетентність особистості та фахівця у сфері практичної психології.

17. Особливості взаємодії у соціальній психології. Класифікація ситуацій взаємодії. Типи та стилі взаємодії
18. Статеві та культурні особливості міжособистісної взаємодії.
19. Діяльнісна, організаційна та інтерактивна компетентність у міжособистісній взаємодії.
20. Взаємодія та міжособистісний вплив. Засоби впливу при взаємодії соціального працівника з клієнтом.
21. Конфлікт як форма взаємодії. Типові форми поведінки людей у конфліктній ситуації.
22. Особистісні конфлікти та способи їх подолання.
23. Міжособистісні конфлікти та способи їх подолання.
24. Структура, динаміка та функції групового конфлікту.
25. Поняття соціальної перцепції. Соціально-перцептивна компетентність фахівця.
26. Пізнання і розуміння людьми один одного як механізми соціальної перцепції (ідентифікація, емпатія, егоцентризм, атракція).
27. Прогнозування поведінки партнера по взаємодії. Каузальна атрибуція
28. Сприймання інших людей. Ефекти сприймання.
29. Загальна характеристика групи. Класифікація груп у соціальній психології.
30. Параметри групи: склад групи, структура групи, система ролей, позиція в групі. Поняття про групову динаміку.
31. Об'єднання малої групи. Груповий тиск. Конформізм.
32. Соціальна фасилітація, соціальне гальмування та соціальні лінощі.
33. Керівництво і лідерство. Особливості диференціації лідера та керівника.
34. Теорії лідерства і керівництва. Поняття харизматичного лідера. Керівництво як управлінський феномен.
35. Влада і вплив у процесі керівництва. Сучасні стилі та моделі управління.
36. Поняття великої соціальної групи. Класифікація великих соціальних груп.
37. Стихійні групи: натовп. Стихійні групи: маса. Стихійні групи: публіка та аудиторія.
38. Соціальні рухи.
39. Психологія великих соціальних груп: інтереси соціальних груп, масовий настрій, традиції, громадська думка.
40. Паніка: причини та наслідки.
41. Чутки та засоби протидії їм.
42. Різновиди етнічних соціальних відносин.
43. Етногенез як етносоціальний феномен.
44. Класифікація етнічних спільнот.
45. Структура і зміст етнічної установки. Етнічні стереотипи.
46. Соціально-психологічні чинники національного характеру.
47. Ментальність як інтегральна психологічна ознака нації.
48. Міжнаціональні та етнічні конфлікти.
49. Загальна характеристика колективу. Класифікація і структура колективів.
50. Психологічна згуртованість і сумісність членів колективу.

	<p>51. Поняття референтної групи. Типологія референтних груп.</p> <p>52. Суть феномену соціалізації. Первинна та вторинна соціалізація особистості.</p> <p>53. Відмінності у соціалізації дорослих і дітей. Ресоціалізація.</p> <p>54. Інститути соціалізації людини.</p> <p>55. Великі соціальні групи в процесі соціалізації.</p> <p>56. Сфери соціалізації. Механізми соціалізації. Стадії соціалізації.</p> <p>57. Життєві психосоціальні кризи.</p> <p>58. Самосвідомість як сфера соціального становлення особистості</p> <p>59. Соціально-культурне оточення і становлення особистості.</p> <p>60. Особливості механізмів інтеріоризації та екстеріоризації.</p> <p>61. Поняття соціальної установки. Види установок. Ознаки та функції соціальної установки.</p> <p>62. Структура соціальної установки. Чинники формування соціальної установки.</p> <p>63. Дії та вчинки як прояв соціального досвіду та установок.</p> <p>64. Вплив соціального оточення на самосвідомість та установки індивіда.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж день	Теми	Форма заняття	Література	Завдання	Термін виконання
1	Тема 1. Сутність, структура, функції та категорії соціальної психології	2 год. л. / 2 год. пр. / 4 год. с.р.	[1; 2; 3; 4]	Доповіді, тестовий контроль	День заняття
2	Тема 2. Соціалізація особистості	2 год. л. / 2 год. пр. / 4 год. с.р.	[1; 2; 3; 5]	Доповіді, есе, ситуаційні завдання	День заняття
3,4	Тема 3. Особистість: соціальні настанови і поведінка	4 год. л. / 2 год. пр. / 6 год. с.р.	[1; 2; 3; 5]	Доповіді, есе, ситуаційні завдання	День заняття
4,5,6	Тема 4. Комунікація і міжособистісне сприйняття та розуміння	4 год. л. / 4 год. пр. / 4 год. с.р.	[1; 2; 3; 7]	Доповіді, есе, тестовий контроль	День заняття
6,7	Тема 5. Соціальні переконання і судження	2 год. л. / 4 год. пр. / 6 год. с.р.	[1; 2; 3; 5]	Доповіді, ситуаційні завдання	День заняття
8	Тема 6. Соціальні упередження	2 год. л. / 2 год. пр. / 6 год. с.р.	[1; 2; 3; 8; 9]	Доповіді, есе, ситуаційні завдання	День заняття
9,10	Тема 7. Соціальна агресія і фобії	2 год. л. / 4 год. пр. / 4 год. с.р.	[1; 2; 3]	Доповіді, есе, ситуаційні завдання	День заняття
10,11	Тема 8. Любов, альтруїзм і психологія служіння	2 год. л. / 2 год. пр. / 4 год. с.р.	[1; 2; 3]	Доповіді, есе, ситуаційні завдання	День заняття
11,12	Тема 9. Поняття соціальної групи.	4 год. л. /	[1; 2; 3;]	Доповіді, есе,	День

	Великі групи	2 год. пр. / 4 год. с.р.	10; 11]	ситуаційні завдання	заняття
13,14	Тема 10. Структура взаємовідносин в малих групах	4 год. л. / 2 год. пр. / 6 год. с.р.	[1; 2; 3; 10; 11]	Доповіді, есе, ситуаційні завдання	День заняття
14,15	Тема 11. Конфлікти і їхня соціально-психологічна природа	2 год. л. / 4 год. пр. / 4 год. с.р.	[1; 2; 13; 14; 15; 16]	Доповіді, есе, ситуаційні завдання	День заняття
16	Тема 12. Переконування і груповий вплив	2 год. л. / 2 год. пр. / 6 год. с.р.	[1; 2; 3; 13]	Доповіді, есе, ситуаційні завдання	День заняття

**Доцент кафедри соціального забезпечення
та управління персоналом**

Оксана КЛІШКОВА